

Bibliaóra – 2023. január 17.

Előfohász: „Gyönyörködj az Úrban, és megadja szíved kéréseit! Hagyd az Úrra utadat, bízzál benne, mert ő munkálkodik. (Zsolt 37,4-5).” Ámen.

Ének: 68. zsoltár: „Hogyha felindul az Isten...”

Előima

Dicsérünk és áldunk Hatalmas Urunk, hogy úgy szól, ahogy régen szóltál. Nincs különbség aközött, ahogyan Jeruzsálem lakóját vagy épp Pozsony lakóját keresed. Vigasztaló szavaid, bátorító beszéded, mindenre elégséges tanácsod ma is élő és ható. Köszönjük, hogy még mindig van szavad hozzánk. Kérünk, Igéd legyen ma is világosság mindenki számára, aki jelen van ezen a bibliaórán. Hadd térjünk Hozzád, mert oltalomra van szükségünk. Hadd jelenjen meg előttünk a Te dicsőséged, hadd ragyogjon be bennünket a Te világosságod, mert nincs nagyobb áldás életünkben, mint amikor velünk vagy. Ápold lelkünket szent balzsammal ma is, kérünk, szerető mennyei Édesatyánk, hogy ráébredjünk merre van az arra életünkben. Gondoskodj Rólunk, mint jószágos Atyánk, Aki lesi gyermekei kérését, hogy az árvák és az özvegyek ne sírjanak, hanem megvigasztalódjanak, a betegek Nálad és Veled gyógyuljanak, az elhagyottak Nálad találjanak otthonra, és a békétlenek Veled közösségben pihenjenek meg lábaidnál. Kérünk, hallgass meg minket, Jézus Krisztus nevében. Ámen.

Ószövetségi alapige: Ézsaiás próféta könyve 30,19-33

„Ne sírj többé, Sion népe, Jeruzsálem lakója! Bizonyosan megkegyelmez az Úr, ha hozzá kiáltasz. Mihelyt meghallja, válaszol neked. És bár szűkösen adott kenyeret, és kimérte a vizet az Úr, nem állítják többé félre tanítódat, hanem saját szemeddal láthatod tanítódat. Saját füleddel hallhatod a mögötted hangzó szót: Ezen az úton járjatok, se jobbra, se balra le ne térjetek! Tisztátalannak fogod tartani az ezüstrrel bevont bálványaidat és az arannyal borított istenszobraidat. Kihajítod azokat, mint valami undorító dolgot, ezekkel a szavakkal: Ki innen veletek! Ő pedig esőt ad a magra, amellyel beveted a földed, és kenyeret ad a föld terméséből, amely bőséges és tápláló lesz. Nyájad tágas mezőn legel azon a napon. Az ökrök és a szamarak, amelyek a szántóföldön dolgoznak, szózott abrakot esznek, amelyet lapáttal és villával raknak majd eléjük. Minden magas hegyen és kiemelkedő halmon pedig csatornák lesznek, vízvezető árkok, a nagy öldöklés napján, amikor leomlanak a vártornyok. Olyan lesz a sápadt hold fénye, mint az izzó nap fénye, az izzó nap fénye pedig hétszeres lesz, a nappali fény hétszerese azon a napon, amikor az Úr bekötözi népe sérülését, és meggyógyítja a rajta ejtett sebet. Maga az Úr jön a távolból, haragja lángol, egyre emelkedik, méltóságteljesen. Ajkán bőséges harag, nyelve, mint a perzselő tűz, lehelete olyan, mint az áradó patak, amely az ember nyakáig ér. Szakadozott

rostában rostálja a népeket, és tévútra vezető zablát vet a népek szájába. Akkor majd úgy fogtok énekelni, mint az ünnepszentelés éjjelén, és szívből örvendeztek majd, mint a zarándok, aki fuvolaszó mellett az Úr hegyére, Izráel Kősziklájához érkezik. Fölmorajlik az Úr fenséges szava, láthatóvá lesz sújtó karja, felbőszült haragjában, perzselő tűz lángjában, orkánban, zivatarban és jégverésben. Asszíria megretten az Úr szavától, aki bottal sújt le rá! Valahányszor lesújt a büntető vessző, amellyel veri az Úr, dob és citera szól, míg ő harcra emelt kézzel küzd ellene. Mert régóta készen van a veszthely, készen áll a királynak is, mélyre és szélesre készítve, bőven van tűz is, fa is. Az Úr lehelete úgy lobbantja lángra, mint egy kénköves patakot."

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

19-26. vers: Egy újabb nyomatékositott jövendőről szóló prófécia. A mának szól, de a holnap valósága. A személyes megszólítás: Sion népe fontos meghatározás, mert Istennek a végleges döntése Jeruzsálem és Sion felől egyértelmű cselekedet, ez pedig az üdvösségre vezetés. Az ítéletnek meg kell történnie, de a jövendő tartogat olyan alkalmakat, amikor Isten nyilvánvalóvá teszi, hogy szerető, hűséges és felmagasztaló Úr. Sion népe, ezért ne sírjon, ne remegjen, ne legyenek félelmei, mert minden, ami utóéri a Sionra érkező népet, Jeruzsálem piciny népét, az az Úrnál van, de ehhez bűnbánat kell. Sírva sír a nép, tehát van segélykiáltás, van akarat a megjobbulásra, és erre a magatartásra Isten irgalommal válaszol. Isten válaszol annak ellenére, hogy a tágas tér beszűkült, hogy a kenyér és a víz az ostrom idején kevésnek bizonyult, annak ellenére, hogy az Úr nem volt többé tanítója és pásztorja választott népének. De lesz idő, amikor többé nem rejtőzködik, amikor lehet rá hallgatni, lehet Őt követni, mert fülbe sűgva mondja el, hogy mi fog történni. Lehet, hogy még ma ez a nép engedetlen, vastagnyakú, de holnap megújul, és látni fogják az Urat, Akinek megjelenését annyira várták, tapasztalni fogják jelenlétét, törvényüket a belsőjükbe írja (Jer 31,33) és velük lesz, nem hagyja el őket. (ld. Mt 28,20) A tanító látható és hallható. A pásztor jelenléte és hangja megnyugtató érzés, áldások sorozata, mert az útmutatás útján járva a baj elkerüli őket. Míg a ma homályos látás és zsákutcák időszaka, addig a holnap Istennel teljesen más lesz, mert mellettük dönt az Úr, Aki szól. Ennek a megújulásnak egyik jele a bálványok teljes kiirtása. Amik nem mentették meg őket, azokba többé nem vethetik bizalmukat. Biztos, hogy az ember újabb és újabb bálványokat alkot, mert az emberi szív bálványgyár, ahogyan Kálvin János mondja, de aki felismeri a bálványok semmittevő értéktelenségét, az többé csak Istenben csendesül el, Tőle várja a segítséget és Nála keres oltalmat, mert az Úr bizonyít. A nagy szárazság után jön az eső. A saskajárás helyett kenyérgabona lesz a jussa Isten népének és mindennek a kövérsége jelzi, hogy jólakásig ehetnek. Júda megtapasztalja a tágas legelő, az elegendő csapadék, és mérhetetlen gazdagság áldásait annak ellenére, hogy ebből még semmi sem valóság életében.

Ígéretetek hangzanak el, amelyeket Isten kedves esztendője hoz el. Ez pedig nemcsak az emberekre, hanem az állatokra is kiterjed. Villa és lapát szórása kezdődik. Lesz elég takarmány és abrak ott, ahol még az embernek sincs manapság elegendő betevő falatja. A csatornák begyűjtik a vizet, és minden patakmeder mellett zöldel az élet. A völgyek, lankák, hegyek patakozni fognak, mert Isten áldása lezúdul. Mindez pedig a nagy ítélet, pusztulás napján kezdődik majd el. A végső idő előtt ítéletet tart az Úr. Leomlanak tornyok, tehát az emberi dicsőség elmúlik, Isten az égitestek ura is, azok is elsápadnak az Úr dicsőségét látva és csak azt tükrözik vissza, ami Istenből visszaverődik általuk, tehát nincs mit rajtuk bálványozni, ámulattal fogadni, mert Istennek a dicsősége ragyog általuk is. A nap a teljes áldást tükrözi vissza. Hétszeres fény Isten áldása. A sötétség pedig a teljes káosz. Izráel tehát Sionnal együtt helyre lesz állítva. Teszi ezt Isten, Aki hallja népe sírását, segélykiáltását. A szenvedések megszűnnek, mert a Vele való közösség mindenre elégséges kegyelem.

27-33. vers: De Izráel sajnós a magasba emelte Asszíria segítségét. Az Úr épp ezért felülkerekedik mindenkin, felülemelkedik az emberi gondolkodáson és cselekszik. Aki hordozott, sasszárnyon vezérelt, jön és pusztító vihar képében cselekszik. Összetöri Asszíria minden dicsőségét. Természetesen az Úr végsőkéig próbálkozik, meg akarja adni a megtérés lehetőségét, de amikor látja, hogy már a nép döntött, akkor cselekszik. Isten már akkor Asszíria megítélését mondja el, amikor ez hihetetlennek tűnt. Az Úr vihara nyilvánvaló. Maga Jahve jön. Szól, majd elindul a messzi távolba, mindent leküzd, és elhagyja népét. Isten népének a legnagyobb büntetése, hogy az Úr nincs velük. Ha kellett Asszíria, akkor álljon most ő az oldalaton, de a távolság azonnali jelenlétre is változhat, ha a nép Hozzátér. A vihar szempillantás alatt bekövetkezhet. Az Úr ajka, nyelve képes elpusztítani mindent. Felperzseli a magának élő világot. Isten mindent elsodor, mindenkit képes a tűz martalékává tenni. Nyakig érő és áradó patak lehet mindenből. Az úton járók egyszerre csak felemésztődnek. Veszélyben az életük. A létezés épp ezért pusztulásba csaphat át. Igen, az ellenség elpusztul, de ennek öröme csak eszem-iszom, nem pedig az Úr szabadításának az ünnepe. Izráel nem tisztelte az Urat, mint Szabadítót, nem fogadta el óvó, védő szeretetét. Épp ezért Isten megjelenik királyi pompában. Ő nem aprózza el. A Teremtő Isten öltözete a méltósága (Zsolt 104,1) Az Úr felsége a népek és nemzetek áldása és mindenkinek észre kell venni, hogy a viharban, a szélvészben Isten lakozik. Az Úr mindent szétver, de legfőképpen Asszíriát. Ő maga harcol népéért. Harcos Isten az Úr, aki jégeső, szélvész, vihar és minden kép formájában jön, hogy népét megmentse. Váratlan fordulat ez, ahol a tűzhely izzik, haragja lángol, ahol eddig gyermekáldozatokat mutattak be Moloknak, ott Isten népének ellensége lesz por és hamu. Az asszírok égetése bekövetkezik, mert rengeteg hullá lesz. Ilyen rendkívüli helyzet áll elő. Amit Áház király Asszíria kívánságára állított fel a

templomban, azon Isten ítélete lesz végrehajtja. Sikertelen lesz az ő útjuk, mert Isten megdicsőíti önmagát. Váratlan fordulat ez, de Isten figyelmezteti népét.

Közéneke: 255. dicséret 4. verse: „Az esztelen ember ezt nem esméri...”

Újszövetségi alapige: Lukács evangéliuma 12, 13-21

„A sokaságból így szólt hozzá valaki: Mester, mondd meg a testvéremnek, hogy ossza meg velem az örökséget! De ő így válaszolt: Ember, ki tett engem bíróvá fölöttetek, hogy megosszam az örökséget? Azután ezt mondta nekik: Vigyázzatok, és őrizkedjétek minden kapzsiságtól, mert ha bőségben él is valaki, életét akkor sem a vagyona tartja meg. Aztán példázatot mondott nekik: Egy gazdag embernek bő termést hozott a földje. Így gondolkozott magában: Mit tegyek? Nincs hova betakarítanom a termésemet. Majd így szólt: Ezt teszem: lebontom a csúreimet, nagyobbakat építek, oda gyűjtöm be minden gabonámat és javamat, és ezt mondom a lelkemnek: Én lelkem, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál! Isten azonban azt mondta neki: Bolond, még ez éjjel elkérik tőled a lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál? Így jár az, aki magának gyűjt, és nem Isten szerint gazdag.”

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

Minden a földi örökség körül forog. Ez a kérés, amit egy a sokaságban álló névtelen megfogalmaz a Mester irányába. Arról beszél, hogy kellenek a földi javak az ember boldogulásához. Mester, vagyis Tanító! Már a megszólításban benne van, hogy Jézusnak semmi köze ehhez a testvérharchoz. A tanítók és az írástudók nem bírók. Izráel történetében minden peres ügyet a kapuban álló vének oldottak. Jézus nem döntő- és osztóbíró, legalábbis nem földi örökség tekintetében. Ő nem azért jött, hogy leossa, kifarcellázza a vagyont, hanem összpontosítson a valódi örökségre. Jézus szinte idézi az Ószövetségi részletet Mózes életéből: *„De ő így válaszolt: Ki tett téged előljáróvá és bíróvá közöttünk (IIMóz 2,14)?”* Még az Ószövetség is nagyon szűkszavú az örökség megosztásával kapcsolatban, ugyanis minden társadalomban azon van a hangsúly, hogy a vagyon gyarapodjon és ne szétaprózódjon. Miről van itt szó? Mózes könyvében többet olvasunk leányágon való örökségről, mint a vagyon megosztásáról: *„Izráel fiaihoz pedig így beszélj: Ha valaki úgy hal meg, hogy nincs fia, juttassák örökségét a leányának. Ha leánya sincs, adjátok az örökségét a testvéreinek, ha pedig testvérei sincsenek, akkor adjátok az örökségét apja testvéreinek. Ha apjának sincsenek testvérei, adjátok az örökségét annak, aki a nemzetségében a legközelebbi rokona, legyen az az ő tulajdona. Legyen ez a törvény rendelkezése Izráel fiai között, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr (IVMóz 27,8-11).”* A következő helyen Celofád leányainak a kérése is helyénvaló. (ld. IVMóz 36,7-9).” A vagyon után ácsingózó névtelen testvér, a fiatalabb lehet,

hiszen az elsőszülött fiú, kétszeres részt örökölt, ahogyan a Szentírás mondja: *„...hanem a gyűlölt feleség fiát kell elsőszülöttnak elismernie, és annak kétszeres részt kell adnia mindenéből, mert férfierejének első termése ő; őt illeti az elsőszülöttségi jog (VMóz 21,17).”* Itt tehát a fiatalabb kéri az elsőszülött testvért, hogy ossza ki a rá eső részt. Jézus egy általános definícióval szól az egész sokasághoz és a kapzsiságra nagy hangsúlyt fektet. Az, hogy valaki testvérharcot folytat a vagyonért, arra utal, hogy van mit a tejbe aprítani. A szülei bizonyára tejben vajban fűröszötték a testvéreket. Ez nagy kísértés, mert a testvér igazi arcát a vagyonelosztáskor ismeri meg az ember. Határtalan az emberi képzelet és sokan messzire tudnak elmenni, amikor az örökségről van szó, ahogyan Pál apostol írja a fiatal Timóteusnak: *„Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak (ITim 6,10)”*. Kapzsi és nyereszkes életmód: Ossa meg, adja ide nekem, ami jár. Civakodni a vagyon miatt nem éri meg. A balgaság legmagasabb csúcsa a kapzsiság. Végül jön az alkalmazott példázat, amellyel a tanító leereszkedik a sokasághoz. A példázat azt mondja el a gazdag emberről, hogy nagy hozama volt. Ez a hozam, olyan nagy volt, hogy nem volt elég tárolóhelye. Csűrjei, gabonaráktárai kicsinek bizonyultak, mert a vagyon nem egyenlő a gondtalan étellel. A „van”-nal törődni kell. Sokszor csak azt látjuk, hogy a másik dúskál a gazdagságban, de hogy az milyen fejtörést is okozhat neki, azzal senki sem számol. Erőfeszítést igényel a gondos elraktározás. Azonban éppen e nagy áldások során fordul a kocka a gazdagról a bolond állapotába. A „mit tegyek?” kérdések helyévvallóak, csak a ráadott válaszok sokszor sántítanak. Hogyan legyek hasznos? Hogyan érezzem jól magam? A gazdagság Isten lehetősége, hogy ossz, szétossz, megossz mindent a másikkal, amid van. A gazdagság, a földi jó, a rakott bolt akkor érték, ha nem öncélú felhalmozás, hanem szétosztás. A gazdagok kiváltsága az ajándékozás. Ezt jól tükrözte például a régi nemesi családok hozzáállása birtokaikhoz. Az Andrásyak Felső-Gömör mecénásai voltak, például a Rozsnyói Református Egyházközség temploma orgonájának megvásárlását és beszerelését ők állták. A Lónyaiak, a zempléni nagyurak, akik között országgyűlési képviselő is volt, a Deregnyői Református Egyházközség templomának újjáépítését állták 1836-ban. A gazdagok íme tudnak úgy élni, hogy szolgáljanak, lehetőséget biztosítsanak az élethez mások számára. A példázatban a „mit tegyek?” kérdés azonban nem mértékletességet, hanem felhalmozást eredményez. A mai viszonyokat tükrözi, amikor a többhöz több kell. A megalománia minden fokozata benne van ebben a példázatban: *„az én csűreimet, minden gabonámat és javamat...” Én, én, én.* A gazdag nyilvánvalóan megittasodott vagyonától. A gazdag nyilvánvalóan teljesen el volt szállva magától. A gazdag szinte megbolondult, belebolondult mindenbe, amije volt és elfelejtette, hogy egy ponton nem Ő az úr. Saját lelkére beszélt, aminek Őrzője és Megtartója a mennyei Atya. Saját maga felett atyáskodott, saját magát bízatta,

saját magát győzte meg arról, hogy most már nincs baj, minden rendben lesz. Szinte saját maga írta az élet könyvébe a lapokat és nem számolta a napokat már. A gőgös én, a kapzsi valóm, kimondta: minden rendben van és lesz. Milyen szemfényvesztő magabiztosság. DE a nagy emberi monológ után azonban szól az Isten. Ez a felépített birodalom alapjaiban összedől, mert hiszen már csak élni kellett volna, csak az életről éppen az éltető és megtartó Isten nem volt megkérdezve. Minden a helyére került, csak a bolond gazdag lelke nem. A terv jó volt, a projekt megvalósult, minden befejeződött, de a bolond gazdag egyszerre magán tapasztalja, hogy a sok évre eltett, bespájzolt javak mögött nem az emberi szó a döntő, hanem az Úr akarata. Minden értéktelenné és jelentéktelenné válik, amikor elvész az ember. „*Még ma...*” - szól az Úr. Isten szemében az érték nem az, ami az ember szemében a vagyon. Isten szerint gazdag ember, csak Óbelé kapaszkodik, nem keres más tanácsadót, mert őt a menny uralja, az ő jussa nem földi érték, hanem az a kincs, ami a mennyben van fenntartva neki. Oszályrészem az Úr! – így mondja a zsoltáros. Minden bolondság, ami azt állítja, hogy Isten nincs, mert egyszer csak jön és kéri, ami az övé: az élő lélek visszatér Urához, Teremtőjéhez, és akkor mi lesz azzal, amit összegyűjtöttél? Isten mindent számonkér. Vajon kincsed lesz a mennyben, drága testvérem? Örök rész a tiéd? A jobb részt választottad, amit senki sem vehet el tőled, vagy azt, ami a földhöz és a röghöz köt. Röghöz kötött vagy? Mennyei polgárjogod van? Kincsed van és lesz a mennyben? Ossz szét vagyonodat és így gyarapítsd az Úr országának áldásait. Pálóczi Czinke István Aranyábécéjének N betűje csengjen ma a fülünkbe, hallva a tanítást, aminek a mi Mesterünk, Megváltónk, Megtartónk, Szabadítónk a fundamentuma: „Nincs jobb a rendes életnél, Megbánnád, ha mást követnél: Oda lenne kedved, erőd, Elhervadnál idő előtt, Mert a mértékletlen élet Nem ér tisztos öregséget.” Számolj az Úrral, ne hagyd ki számításaidból, ahogyan az Írás tanítja: *„Ha engedelmesen hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, ha megtartod és teljesíted mindazokat a parancsolatokat, amelyeket ma parancsolok neked, akkor a föld minden népe fölé emel téged Istened, az Úr. Rád szállnak mindezek az áldások, és kísérni fognak téged, ha hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára. Áldott leszel a városban, és áldott leszel a mezőn. Áldott lesz méhed gyümölcse, földed termése és állataid ivadéka, teheneid ellése és nyájaid szaporulata. Áldott lesz kosarad és sütőteknőd. Áldott leszel jártodban-keltesben.”* (VMóz 28,1-6) Ugyanis Nélküle bolond vagy, de Vele áldott.

Utóima: „Akit a Lélek indít, fohászkodjon a hallottakért.” **Úri ima:** Mi Atyánk...

Áldás: „Az éjszaka múlik, a nappal pedig már közel van. Vessük el tehát a sötétség cselekedeteit, és öltünk fel a világosság fegyvereit (Róm 13,12).” Ámen.

Ének: 499. dicséret: 4-6. versei: „Minthogy, míg e világon élek...”